

WOJEWODA ŚWIĘTOKRZYSKI

Kielce, dnia 30-01-2023

Znak: PNK.I.4131.13.2023

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 40)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XLIV/318/2022 Rady Gminy Wilczyce z dnia 29 grudnia 2022 r. w sprawie ustalenia planu dofinansowania form doskonalenia zawodowego nauczycieli oraz ustalenia maksymalnej kwoty dofinansowania opłat za kształcenie nauczycieli zatrudnionych w szkole prowadzonej przez Gminę Wilczyce na 2023 rok - w części dotyczącej § 1 ust. 1 pkt 2 lit. a uchwały w zakresie słów „koszty szkolenia rady pedagogicznej” oraz w części dotyczącej § 2 uchwały w zakresie słów „w szczególności”.

Uzasadnienie

Rada Gminy Wilczyce na sesji w dniu 29 grudnia 2022 roku podjęła uchwałę Nr XLIV/318/2022 w sprawie ustalenia planu dofinansowania form doskonalenia zawodowego nauczycieli oraz ustalenia maksymalnej kwoty dofinansowania opłat za kształcenie nauczycieli zatrudnionych w szkole prowadzonej przez Gminę Wilczyce na 2023 rok.

Przedmiotowa uchwała została doręczona Wojewodzie Świętokrzyskiemu w dniu 4 stycznia 2023 roku. Wojewoda Świętokrzyski zawiadomił Przewodniczącego Rady o wszczęciu postępowania nadzorczego oraz wyznaczył termin na złożenie ewentualnych wyjaśnień w sprawie. Rada złożyła wyjaśnienia w terminie.

Analizowana uchwała została podjęta między innymi w oparciu o przepisy art. 70a ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 roku – Karta Nauczyciela (t. jedn. Dz. U. 2021, poz. 1762 ze zm.), zgodnie z którym w budżetach organów prowadzących szkoły wyodrębnia się środki na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli, z uwzględnieniem szkoleń branżowych - w wysokości 0,8% planowanych rocznych środków przeznaczonych na wynagrodzenia osobowe

nauczycieli, oraz przepisy § 5 i § 6 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 sierpnia 2019 roku w sprawie dofinansowania doskonalenia zawodowego nauczycieli, szczegółowych celów szkolenia branżowego oraz trybu i warunków kierowania nauczycieli na szkolenia branżowe (Dz. U. z 2019 r. poz. 1653 ze zm. – dalej jako rozporządzenie). Stosownie do treści wskazanych wyżej przepisów rozporządzania organ prowadzący do dnia 31 stycznia danego roku opracowuje na dany rok kalendarzowy plan dofinansowania form doskonalenia zawodowego nauczycieli, o których mowa w art. 70a ust. 3a ustawy – Karta Nauczyciela, uwzględniając: wnioski dyrektorów szkół, o których mowa w § 4 rozporządzenia, wyniki egzaminu ósmoklasisty, egzaminu zawodowego lub egzaminu maturalnego, podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa, ustalone przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania oraz stopień realizacji harmonogramu szkoleń branżowych, o którym mowa w § 8 Rozporządzenia. Organ prowadzący, w porozumieniu z dyrektorami szkół, ustala corocznie maksymalną kwotę dofinansowania opłat pobieranych przez podmioty, o których mowa w art. 70a ust. 3a pkt 1 i 2 ustawy – Karta Nauczyciela oraz formy i specjalności kształcenia, na które dofinansowanie jest przyznawane.

W § 1 ust. 1 pkt 2 lit. a analizowanej uchwały Rada Gminy wskazała, że 60% planowanych rocznych środków na doskonalenie zawodowe nauczycieli zostanie przeznaczonych, między innymi, na pokrycie kosztów szkolenia rady pedagogicznej. Zgodnie z treścią przepisów art. 69 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 roku – Prawo oświatowe (t. jedn. Dz. U. z 2021 r. poz. 1082 ze zm.) rada pedagogiczna jest kolegiałnym organem szkoły lub placówki w zakresie realizacji jej statutowych zadań dotyczących kształcenia, wychowania i opieki. W jej skład wchodzi: dyrektor szkoły lub placówki i wszyscy nauczyciele zatrudnieni w szkole lub placówce oraz pracownicy innych zakładów pracy pełniący funkcję instruktorów praktycznej nauki zawodu lub prowadzący pracę wychowawczą z młodocianymi pracownikami w placówkach zbiorowego zakwaterowania, dla których praca dydaktyczna i wychowawcza stanowi podstawowe zajęcie.

Stosownie do treści przepisu art. 70a ust. 3a ustawy – Karta Nauczyciela ze środków na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli dofinansowuje się:

- 1) koszty udziału nauczycieli w seminariach, konferencjach, wykładach, warsztatach, szkoleniach, studiach podyplomowych oraz innych formach doskonalenia zawodowego nauczycieli prowadzonych odpowiednio przez placówki doskonalenia nauczycieli, uczelnie oraz inne podmioty, których zadania statutowe obejmują doskonalenie zawodowe nauczycieli;
- 2) koszty udziału nauczycieli w formach kształcenia nauczycieli prowadzonych przez uczelnie i placówki doskonalenia nauczycieli;

- 3) wspomaganie szkół oraz sieci współpracy i samokształcenia dla nauczycieli prowadzonych przez placówki doskonalenia nauczycieli, poradnie psychologiczno-pedagogiczne, w tym poradnie specjalistyczne i biblioteki pedagogiczne;
- 4) koszty udziału nauczycieli, o których mowa w art. 70c ust. 1 ustawy – Karta Nauczyciela, w szkoleniach branżowych;
- 5) koszty konsultacji i innych form doskonalenia zawodowego nauczycieli, prowadzonych przez konsultantów, o których mowa w art. 9g ust. 11a pkt 5 lit. c ustawy – Karta Nauczyciela, artystów o znaczącym dorobku artystycznym lub dydaktycznym lub specjalistów w danym zakresie sztuki albo nauki, dla nauczycieli zajęć edukacyjnych artystycznych w szkołach artystycznych.

Z powyższego wynika, że ustawodawca nie przewidział możliwości finansowania ze środków przeznaczonych na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli kosztów szkolenia rady pedagogicznej jako kolegiального organu szkoły. Koszty szkolenia rady pedagogicznej nie zostały również uwzględnione w treści § 2 rozporządzenia, zgodnie z którym ze środków, o których mowa w art. 70a ust. 1 ustawy – Karta Nauczyciela, mogą być pokryte w części lub w całości:

- 1) koszty związane z podróżą służbową ustalone na zasadach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 77⁵ § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 roku - Kodeks pracy (t. jedn. Dz. U. 2022, 1510 ze zm.):
 - a) nauczycieli biorących udział w formach doskonalenia zawodowego nauczycieli, o których mowa w art. 70a ust. 3a ustawy – Karta Nauczyciela,
 - b) osób organizujących i prowadzących daną formę doskonalenia zawodowego nauczycieli, o której mowa w art. 70a ust. 3a pkt 1 i 3 ustawy – Karta Nauczyciela;
- 2) koszty wynagrodzenia osób prowadzących:
 - a) daną formę doskonalenia zawodowego nauczycieli, o której mowa w art. 70a ust. 3a pkt 1 ustawy – Karta Nauczyciela,
 - b) działania w ramach wspomaganie szkół oraz sieci współpracy i samokształcenia dla nauczycieli
- niebędących pracownikami publicznej placówki doskonalenia nauczycieli, publicznej biblioteki pedagogicznej lub publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, która tę formę, wspomaganie lub sieć organizuje;
- 3) opłaty pobierane za formy doskonalenia zawodowego nauczycieli, o których mowa w art. 70a ust. 3a pkt 1, 2 i 4 ustawy – Karta Nauczyciela;
- 4) koszty druku i dystrybucji materiałów szkoleniowych i informacyjnych dla nauczycieli.

Wobec niewymienienia w przepisach art. 70a ust. 3a ustawy – Karta Nauczyciela oraz § 2 rozporządzenia kosztów szkolenia rady pedagogicznej uznać należy, że w analizowanym przypadku uwzględnienie tych kosztów przez Radę Gminy Wilczyce przy podziale środków przeznaczonych na doskonalenie zawodowe nauczycieli nastąpiło z istotnym naruszeniem wskazanych wyżej przepisów ustawy – Karta Nauczyciela i rozporządzenia.

W § 2 uchwały Rada Gminy ustaliła, iż dofinansowaniem obejmuje się formy i specjalności kształcenia zgodne z potrzebami szkoły w szczególności dające kwalifikacje w zakresie: wychowania przedszkolnego, tyflopedagogiki, doskonalenia pracy liderów oświaty, pogłębiania wiedzy merytorycznej, doskonalenia umiejętności dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych oraz zdobywania dodatkowych umiejętności pozwalających na przygotowanie projektów edukacyjnych. Jednocześnie w § 4 ust. 1 uchwały przewidziano, że decyzje w sprawie przyznania dofinansowania doskonalenia zawodowego nauczycieli, mając na względzie możliwości finansowe i w pierwszej kolejności faktyczne potrzeby szkoły, podejmuje na wniosek nauczyciela dyrektor szkoły.

Posługując się w § 2 uchwały zwrotem „w szczególności” Rada Gminy Wilczyce przyjęła, że dofinansowanie może objąć formy i specjalności kształcenia dające kwalifikacje także w innym, niż wymieniony w uchwale, zakresie. Stanowi to istotne naruszenie § 6 pkt 2 rozporządzenia, zgodnie z którym organ prowadzący, w porozumieniu z dyrektorami szkół, ustala corocznie formy i specjalności kształcenia, na które dofinansowanie jest przyznawane. Z brzmienia powyższego przepisu wynika, że organ prowadzący jest wyłącznie właściwy do wskazania przedmiotowych form i specjalności podlegających dofinansowaniu. Uprawnienie to nie może zostać w drodze uchwały rady gminy przyznane innym podmiotom. Nie może ono również zostać przeniesione na dyrektorów szkół, których obowiązki, a jednocześnie uprawnienia w omawianym zakresie ograniczają się do złożenia do organu prowadzącego wniosku o dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli w następnym roku kalendarzowym (§ 4 rozporządzenia) oraz udziału w ustalaniu podlegających dofinansowaniu form i specjalności kształcenia na etapie poprzedzającym ostateczne wskazanie tych form i specjalności w planie dofinansowania form doskonalenia zawodowego nauczycieli (§ 5 i 6 rozporządzenia). Tym samym powierzenie dyrektorom szkół uprawnienia do określenia form i specjalności podlegających dofinansowaniu już na etapie przyznawania dofinansowania wykraczało poza zakres kompetencji Rady Gminy. Jednocześnie nałożony na radę gminy obowiązek ustalenia, w drodze zamkniętego katalogu, form i specjalności kształcenia powoduje konieczność stwierdzenia nieważności analizowanej uchwały w części dotyczącej § 2 w zakresie słów „w szczególności”.

Mając powyższe na względzie wydanie rozstrzygnięcia nadzorczego w wyżej wskazanym zakresie jest uzasadnione.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach za pośrednictwem Wojewody Świętokrzyskiego, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.

Podpis
Zbigniew Koniusz
Wojewoda Świętokrzyski